

Brussel, 10 februari 2006

**BIJZONDER VERSLAG VAN DE VOORZITTER VAN DE RAAD VAN BESTUUR
VAN DEXIA NV (KRACHTENS DE FRANSE WET OP DE FINANCIËLE
VEILIGHEID)**

I. VERWIJZING NAAR DE REGELGEVING

De bedoeling van de Franse Wet op de financiële veiligheid van 1 augustus 2003 is de veiligheid van spaarders en verzekerden te verbeteren, met name door de kwaliteit van de financiële informatie te verhogen. In het kader van deze doelstelling werd bijzondere aandacht besteed aan de interne controle, met name in artikel 117 van deze wet.

Conform de voorwaarden van deze wet moet de voorzitter van de raad van bestuur voor de algemene vergadering verslag uitbrengen van de wijze waarop de raad van bestuur wordt voorbereid en georganiseerd, en moet hij verslag uitbrengen over de procedures inzake interne controle die door de vennootschap werden ingevoerd. Deze verplichting geldt voor alle emittenten die een beroep doen op de publieke spaartegoeden in Frankrijk, ongeacht hun nationaliteit, en dus ook voor Dexia NV.

II. WIJZE WAAROP DE WERKZAAMHEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR WORDEN VOORBEREID EN GEORGANISEERD

II.1. BEVOEGDHEDEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De raad van bestuur is het vennootschappelijk orgaan dat in naam van alle aandeelhouders samen, op voorstel van of na advies van het directiecomité, de strategie en het algemeen beleid van de vennootschap en van de groep Dexia uitstippelt. Hij controleert en oriënteert het beheer van de vennootschap en van de Groep en zorgt voor de risicofollow-up. Op het vlak van de principes definieert de raad van bestuur de strategie en de normen van de Groep, en waakt de raad over de inwerkingtreding van deze strategie op het niveau van de Groep, van Dexia Bank België, van Dexia Crédit Local en van Dexia BIL. De raad treedt enkel op in het belang van de vennootschap ten aanzien van de aandeelhouders, de cliënteel en het personeel. De raad ziet erop toe dat de principes inzake corporate governance worden nageleefd, met inbegrip van de erkenning van het vennootschappelijk belang van Dexia Bank België, Dexia Crédit Local en Dexia BIL.

Wat de uitoefening van zijn verantwoordelijkheden inzake de strategie en het algemeen beleid aangaat:

- a. komt de raad van bestuur op zijn minst één keer per jaar bijeen om de strategische uitdagingen waarmee Dexia en zijn diverse metiers worden geconfronteerd te evalueren;
- b. onderzoekt de raad van bestuur de strategische voorstellen die het directiecomité aan hem voorlegt en die door de gedelegeerd bestuurder worden toegelicht;
- c. beslist de raad van bestuur over de strategie van Dexia en zijn diverse metiers die door het directiecomité wordt geïmplementeerd, legt hij de prioriteiten vast, keurt hij het jaarlijks budget goed, en meer in het algemeen vergewist hij zich van de overeenstemming tussen de gekozen strategie en de financiële en menselijke middelen die daarvoor worden ingezet;
- d. bepaalt de raad de waarden van de groep Dexia na advies van het directiecomité.

Voor de uitoefening van de toezichhoudende bevoegdheden:

- a. gaat de raad van bestuur over tot de evaluatie van de implementatie op het niveau van de Groep en van Dexia Bank België, Dexia Crédit Local en Dexia BIL, van sterke en onafhankelijke controlefuncties, die met name in een geest van centralisatie het risk management, interne audit en compliance omvatten;
- b. neemt de raad de nodige maatregelen om zich te vergewissen van de integriteit van de financiële staten;
- c. evalueert de raad de prestaties van de leden van het directiecomité;
- d. ziet de raad toe op de prestaties van de commissaris(sen) en de interne audit;
- e. bepaalt de raad de organisatie van het directiecomité op het vlak van de samenstelling, de werkwijze en de verplichtingen van dit orgaan op voorstel van de gedelegeerd bestuurder, legt hij de bezoldiging vast van de leden van het directiecomité op voorstel van het bezoldigingscomité en op voorstel van de gedelegeerd bestuurder aangaande de bezoldiging van de leden van het directiecomité, hemzelf niet meegerekend.

De raad zorgt ervoor dat zijn verplichtingen t.a.v. zijn aandeelhouders vervuld zijn en legt aan de aandeelhouders rekenschap af over de uitoefening van zijn taken.

Elke acquisitie of verkoop door de groep Dexia (Dexia NV of een vennootschap die rechtstreeks of onrechtstreeks gecontroleerd wordt door Dexia NV) voor een bedrag dat gelijk is aan of hoger ligt dan 50 miljoen EUR, moet vooraf worden goedgekeurd door de raad van bestuur. In dringende gevallen

kunnen de voorzitter van de raad van bestuur en van het auditcomité met een volmacht van de raad en in onderlinge overeenstemming een dergelijke transactie toestaan of beslissen de raad samen te roepen.

Elke door Dexia NV aan een derde gegeven waarborg waarvan het bedrag gelijk zou zijn aan of hoger zou liggen dan 50 miljoen EUR, moet vooraf gemeld worden aan de raad van bestuur. In dringende gevallen worden de voorzitter van de raad van bestuur en de voorzitter van het auditcomité ingelicht. Zij kunnen dan in onderling overleg beslissen om eventueel de raad van bestuur bijeen te roepen om hem in te lichten.

II. 2. WERKING EN ORGANISATIE VAN DE RAAD VAN BESTUUR

(1) Voorbereiding en verloop van de vergaderingen van de raad van bestuur

De raad van bestuur organiseert zich zodanig dat hij zijn bevoegdheden en taken optimaal kan uitvoeren. De raad van bestuur evalueert elk jaar zijn eigen werking onder leiding van de voorzitter van de raad van bestuur.

De bijeenkomsten van de raad vinden vaak genoeg plaats om hem in staat te stellen zijn opdrachten te vervullen. De bestuurders verbinden zich ertoe actief betrokken te zijn bij de werkzaamheden van de raad en de comités waarvan zij lid zijn. De aanwezigheid tijdens de zittingen van de raad en de comités is de voornaamste voorwaarde voor deze deelneming, en een effectieve aanwezigheid op minstens drie vierde van de bijeenkomsten is gewenst.

De voorzitter van de raad van bestuur stelt het tijdschema en de agenda van de bijeenkomsten van de raad van bestuur op nadat hij hierover heeft overlegd met de gedelegeerd bestuurder, en ziet erop toe dat de procedures die verband houden met de voorbereiding, de beraadslaging, het nemen van de beslissingen en de tenuitvoerlegging ervan correct worden toegepast. De voorzitter van de raad van bestuur opent en sluit de zittingen van de raad, controleert het quorum, leidt de debatten en controleert de aanwezigheid van de leden van de raad.

De voorzitter ziet erop toe dat de bestuurders te gelegener tijd nauwkeurige en duidelijke informatie krijgen vóór de bijeenkomsten, en indien nodig, tussen de diverse bijeenkomsten in. Alle bestuurders ontvangen dezelfde informatie.

De voorzitter ziet erop toe dat alle bestuurders met kennis van zaken een bijdrage kunnen leveren tot de besprekingen van de raad, opdat deze over voldoende tijd beschikt om na te denken en besprekingen te voeren alvorens beslissingen te nemen.

Bij de organisatie en de werking van de raad wordt de voorzitter van de raad van bestuur in zijn taken bijgestaan door de secretaris-generaal van Dexia NV.

(2) De deelnemers aan de bijeenkomsten van de raad van bestuur

Alle bestuurders worden uitgenodigd om deel te nemen aan de vergaderingen van de raad. De raad wordt ook bijgewoond door een waarnemer, die aan de vergaderingen deelneemt zonder evenwel stemrecht te hebben.

De raad van bestuur bestaat uit een bepaald aantal onafhankelijke bestuurders (op 31 december 2005 waren dat er 8 van de 19). De raad van bestuur heeft tijdens zijn bijeenkomst van 7 februari 2006 dan ook besloten om op voorstel van het benoemingscomité de onafhankelijkheidscriteria te wijzigen (die gebaseerd zijn op artikel 524 van het Wetboek Vennootschappen en op de principes inzake corporate governance die worden aanbevolen in het rapport-Bouton dat in Frankrijk als referentie dient) door er de meest strikte elementen in op te nemen die afkomstig zijn van de Belgische code inzake corporate governance. Deze wijziging heeft geen invloed gehad op het aantal onafhankelijke bestuurders.

Tenzij de raad van bestuur daar niet mee instemt, worden de leden van het directiecomité uitgenodigd om de vergadering bij te wonen wanneer specifieke punten op de agenda worden behandeld. De

leden van het directiecomité zijn in principe niet aanwezig wanneer de volgende punten worden besproken:

- de notulen van de vorige bijeenkomst van de raad,
- de verslagen van de gespecialiseerde comités die binnen de raad werden opgericht.

(3) Tijdschema en plaats van de vergaderingen

Over het algemeen komt de raad van bestuur bijeen in februari, maart, mei, juli, september en november van ieder jaar. Geregeld worden echter extra vergaderingen gehouden. Zo kwam de raad in 2005 elfmaal bijeen.

In de mate van het mogelijke worden de bijeenkomsten afwisselend in Brussel en in Parijs georganiseerd.

(4) De notulen van de bijeenkomsten van de raad van bestuur

De secretaris-generaal maakt de notulen van de vergaderingen van de raad van bestuur op. De ontwerpnotulen worden steeds vooraf aan de bestuurders overgemaakt. Zodra de notulen zijn goedgekeurd, worden zij door de voorzitter van de raad ondertekend.

(5) De gespecialiseerde comités

Om de dossiers die hem worden voorgelegd grondig te kunnen onderzoeken, kan de raad van bestuur intern gespecialiseerde comités oprichten die belast zijn met het voorbereiden van de beslissingen van de raad, die alleen aan hem blijven toekomen. Behoudens een bijzondere delegatie van de raad, hebben de gespecialiseerde comités geen enkele beslissingsbevoegdheid. De raad van bestuur stemt elk jaar over het verlenen van decharge aan de leden van de gespecialiseerde comités. Tot op heden heeft de raad van bestuur vier permanente gespecialiseerde comités opgericht, nl.: het bezoldigingscomité, het auditcomité, het strategisch comité en het benoemingscomité. Deze comités bestaan uit drie tot zes bestuurders die worden benoemd door de raad van bestuur voor een hernieuwbare periode van twee jaar.

De raad van bestuur benoemt één van de leden van elk comité tot voorzitter ervan. Na elke bijeenkomst wordt aan de raad van bestuur een verslag voorgelegd over de werkzaamheden van het comité. Van de bijeenkomsten van de gespecialiseerde comités worden notulen opgesteld, die worden voorgelegd aan de voorzitter van de raad van bestuur en ter beschikking worden gesteld van de leden van de raad van bestuur. De interne reglementen die worden opgesteld door de gespecialiseerde comités, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van bestuur.

Bezoldigingscomité

Hoewel de voorzitter van de raad van bestuur geen lid is van het bezoldigingscomité, woont hij wel de vergaderingen van dit comité bij. De gedelegeerd bestuurder kan ook aanwezig zijn op deze bijeenkomsten, zonder lid te zijn van het bezoldigingscomité. Het bezoldigingscomité bestaat uit vier niet-uitvoerende bestuurders, die vrij zijn van elke relatie die hun oordeel rechtstreeks of onrechtstreeks zou kunnen beïnvloeden. In dat verband zal bijzondere aandacht uitgaan naar de relaties die binnen de raden van bestuur bestaan tussen de leidinggevende personen van Dexia en de vennootschappen waarvan de leden van het comité eventueel deel uitmaken.

Het comité komt op zijn minst tweemaal per jaar bijeen, ten laatste op de dag van de raad die de rekeningen van het boekjaar vastlegt. Op verzoek van de voorzitter van de raad van bestuur of van twee van zijn leden kan het comité ook frequenter bijeenkomen.

Het comité brengt aan de eerstvolgende raad van bestuur verslag uit over zijn activiteiten en vergaderingen.

In het kader van zijn bevoegdheden doet het bezoldigingscomité voorstellen over:

- de bezoldiging van de voorzitter van de raad van bestuur en van de gedelegeerd bestuurder en, op voorstel van deze laatste, over de bezoldiging van de leden van het directiecomité;

- de toekenning van aandelenopties op basis van de algemene principes die door de raad van bestuur zijn vastgelegd.

Bovendien wordt dit comité geraadpleegd over het bezoldigings- en incentivebeleid van de leden van de directiecomités van Dexia Bank België, Dexia Crédit Local en Dexia BIL, alsook over het beleid inzake het aandeelhouderschap van de werknemers.

Het comité doet aanbevelingen over het bedrag van het presentiegeld dat aan de bestuurders wordt betaald en over de verdeling ervan.

Auditcomité

Het auditcomité bestaat uit drie tot vijf niet-uitvoerende bestuurders. De voorzitter van de raad van bestuur kan het auditcomité bijwonen. De gedelegeerd bestuurder kan eveneens de vergaderingen bijwonen zonder lid te zijn van het auditcomité.

Het auditcomité komt minstens viermaal per jaar bijeen. Twee van deze vergaderingen vinden plaats vóór de raden van bestuur die zich buigen over de halfjaar- of jaarverslagen. Het comité kan bijeenkomen op verzoek van een van zijn leden of van de voorzitter van de raad van bestuur.

Het rapporteert aan de raad van bestuur over zijn werkzaamheden en zijn bemerkingen.

De bevoegdheden en de werking van het auditcomité worden beschreven in het reglement van het auditcomité.

Strategisch comité

Het strategisch comité telt zes leden, waaronder de voorzitter van de raad van bestuur, die het comité voorziet, de gedelegeerd bestuurder en vier andere bestuurders die representatief zijn voor de verscheidenheid van de aandeelhouders van Dexia.

Het komt jaarlijks samen tijdens een seminar voor een analyse van de strategische positionering van de groep Dexia, rekening houdend met de evolutie van de omgeving van de Groep en haar markten, alsook van de strategische ontwikkelingspijlers op halfjarige termijn, dit ter voorbereiding van de jaarlijkse bijeenkomst van de raad van bestuur over deze aangelegenheid.

Het strategisch comité kan indien nodig ook op initiatief van de gedelegeerd bestuurder bijeenkomen voor de analyse van belangrijke dossiers, nog vóór ze worden bestudeerd door de raad van bestuur. Het gaat daarbij om dossiers die bijzonder vertrouwelijk zijn, met name als gevolg van de weerslag die zij kunnen hebben op de financiële markten.

Een van de leden van het strategisch comité kan eveneens vragen om het bijeen te roepen.

De strategie van de Groep wordt uitgewerkt op basis van de volgende principes:

- het directiecomité kan het initiatief nemen met het oog op het analyseren en het formuleren van voorstellen aangaande strategische projecten ten aanzien van het strategisch comité en de raad van bestuur;

- de raad van bestuur en het strategisch comité, dat bestaat uit leden van de raad van bestuur, kunnen aan het directiecomité vragen om een strategische optie te bestuderen;

- worden met name beschouwd als van strategische aard, de projecten die op zijn minst voldoen aan de onderstaande voorwaarden:

- een project inzake de verwerving of verkoop van activa voor een bedrag dat gelijk is aan of hoger ligt dan 300 miljoen EUR;

- een project inzake een joint venture, een consortium of een partnership met een derde met een mogelijke aanzienlijke weerslag op de consolidatiekring van de Groep en/of op de resultaten of op die van een van haar metiers;
- een project inzake een alliantie of een partnership dat een aanzienlijke wijziging van de aandeelhoudersstructuur van Dexia NV inhoudt.

Benoemingscomité

Het benoemingscomité telt zes leden waaronder de voorzitter van de raad van bestuur, de gedelegeerd bestuurder en vier andere niet-uitvoerende bestuurders. Het komt minstens eenmaal per jaar samen vóór de raad van bestuur die de resoluties moet voorbereiden die zullen worden voorgelegd aan de algemene vergadering, en in de loop van het jaar op een gemotiveerd verzoek van een van zijn leden.

Het benoemingscomité van de raad bereidt de beslissingen voor van de raad die betrekking hebben op:

- de voorstellen tot benoeming of tot hernieuwing van het mandaat van bestuurders door de raad aan de algemene aandeelhoudersvergadering, alsook de voorstellen tot coöptatie van bestuurders;
- het vastleggen van de criteria inzake onafhankelijkheid op basis waarvan een bestuurder "onafhankelijk" kan worden genoemd;
- de hoedanigheid van een bestaand lid of van een nieuw lid van de raad van bestuur als onafhankelijk bestuurder;
- de benoeming van de leden van de gespecialiseerde comités van de raad van bestuur en van hun respectieve voorzitters;
- de benoeming of vernieuwing van het mandaat van de gedelegeerd bestuurder;
- de benoeming of de hernieuwing van het mandaat van de voorzitter van de raad;
- de voorstellen van de gedelegeerd bestuurder aangaande de samenstelling, de organisatie en de werkwijze van het directiecomité van Dexia NV;
- de wijzigingen aan het intern reglement van de raad van bestuur;

Het comité is in dit verband belast met de follow-up van de praktijken van de grote beursgenoteerde bedrijven op het vlak van de werking en de samenstelling van de raden van bestuur.

Het comité kan van eender welke bron suggesties van namen van personen krijgen die in aanmerking kunnen komen voor een functie als bestuurder van Dexia. Het dossier van elk persoon die in aanmerking komt voor een benoeming als bestuurder, moet worden bestudeerd door het comité alvorens deze persoon wordt benaderd en alvorens zijn naam aan de raad wordt voorgelegd.

Het comité legt zijn voorstellen voor aan de raad van bestuur, die alleen beslist.

Wanneer de gedelegeerd bestuurder zijn voorstellen tot benoeming, ontslag of niet-vernieuwing van de leden van het directiecomité moet voorleggen aan de raad van bestuur, moet hij zich bij zijn voorstellen baseren op het advies van het directiecomité over deze voorstellen.

Het comité wordt ingelicht over elke substantiële wijziging van de structuur van de raden van bestuur van Dexia Bank België, Dexia Crédit Local en Dexia BIL.

(6) Vertrouwelijk karakter

De informatie die aan de bestuurders wordt meegedeeld in het kader van de uitoefening van hun functie, zowel tijdens de bijeenkomsten van de raad en de gespecialiseerde comités als tijdens privé-

gesprekken, wordt hun intuitu personae verstrekt; zij moeten erop toezien dat het vertrouwelijk karakter van deze informatie strikt wordt gerespecteerd.

Als men op de hoogte is van bevoorrechte informatie, houdt dat een verbod in om voor eigen rekening of voor rekening van derden verrichtingen te doen met effecten van de betrokken ondernemingen, alsook een verbod om deze informatie mee te delen aan derden.

(7) Opleiding van de bestuurders

Met het oog op het verwerven van een goede kennis van de groep Dexia, worden de bestuurders uitgenodigd om bij hun aanstelling een of twee dagen uit te trekken voor contacten met en bezoeken aan de Groep.

(8) Belangenvermenging

De bestuurders vergewissen zich ervan dat hun deelneming aan de raad van bestuur voor hen geen bron is van rechtstreekse of onrechtstreekse belangenvermenging, noch op persoonlijk vlak, noch voor de professionele belangen die zij vertegenwoordigen.

De bestuurders zien erop toe dat hun deelneming aan de raad van bestuur getuigt van een totale onafhankelijkheid van belangen die vreemd zijn aan de onderneming zelf. Vooral kruiselingse uitwisselingen van bestuurders moeten worden vermeden.

De bestuurders stellen hun mandaat ter beschikking van de raad bij een belangrijke wijziging van hun functies; de raad beslist dan of hij al dan niet hun ontslag aanvaardt, na advies van het benoemingscomité. Zij moeten ontslag nemen als een wijziging in hun situatie leidt tot een toestand die onverenigbaar is met hun mandaat als bestuurder van Dexia.

Als een bestuurder rechtstreeks of onrechtstreeks een vermogensbelang heeft dat tegengesteld is aan een beslissing van of een transactie door de raad van bestuur, moet hij dit melden aan de andere bestuurders nog vóór de beraadslaging in de raad van bestuur. Zijn verklaring, alsook de redenen die worden aangevoerd ter rechtvaardiging van zijn tegengesteld belang, moeten vermeld worden in de notulen van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen. Bovendien moet hij de commissarissen van de vennootschap hiervan op de hoogte brengen.

Met het oog op de publicatie in het jaarlijks beheersverslag vermeldt de raad van bestuur in de notulen de aard van de betrokken beslissing of van de betrokken transactie, geeft hij een rechtvaardiging voor de beslissing die werd genomen en haalt hij ook de gevolgen aan voor het vermogen van de vennootschap. Het beheersverslag bevat de volledige notulen waarnaar hierboven wordt verwezen.

Het verslag van de commissarissen moet bovendien een aparte toelichting bevatten over de gevolgen op vermogensvlak voor de vennootschap van de beslissingen van de raad van bestuur die in de zin van voornoemde bepalingen een tegengesteld belang vertegenwoordigden.

De bestuurder voor wie er sprake is van tegengestelde belangen, mag de beraadslagingen van de raad van bestuur over de betrokken transacties of beslissingen niet bijwonen, en mag evenmin deelnemen aan de stemming.

De transacties tussen een vennootschap van de groep Dexia en de bestuurders moeten plaatsvinden tegen de normale marktvoorwaarden.

(9) Verrichtingen voor eigen rekening met Dexia-effecten

Met het oog op de transparantie rond transacties met Dexia-effecten, verstrekken de bestuurders aan de compliance officer van de Groep de volgende inlichtingen:

- op het ogenblik van hun indiensttreding, welke effecten of financiële instrumenten van Dexia zij in hun bezit hebben;

- na elke verrichting, gedetailleerde informatie over deze verrichting, zodat de vereiste bekendmakingen kunnen gebeuren;

- op het einde van elk jaar, een actualisering van de effecten of financiële instrumenten van Dexia die zijn in hun bezit hebben.

Vóór elke transactie met Dexia-effecten lichten de bestuurders de compliance officer van de Groep in over de transactie die zij overwegen.

In elk geval moeten de bestuurders zich zonder voorafgaande toestemming van de compliance officer van de Groep, onthouden van:

- elke transactie met Dexia-effecten gedurende een periode van 1 maand vóór de bekendmaking van de financiële resultaten ("gesloten periode");

- elke transactie met Dexia-effecten tijdens gevoelige periodes die hun worden meegedeeld door de compliance officer van de Groep en die door laatstgenoemde worden bepaald op basis van een algemeen beleid dat wordt uitgestippeld in overleg met het auditcomité ("sperperiode");

- elke verrichting die tegengesteld is aan een vorige verrichting, met uitzondering van de verkoop van aandelen na de uitoefening van opties binnen een termijn van 6 maanden erna.

Bovendien verbinden de bestuurders zich ertoe om de Dexia-effecten die zij hebben verworven of die zij overwegen te verwerven, aan te houden op een effectenrekening die op hun naam werd geopend bij een van de kredietinstellingen van de groep Dexia, of bij een door Dexia erkende instelling, of om deze effecten op naam te laten inschrijven.

Voornoemde verplichtingen aangaande Dexia-effecten gelden voor de bestuurders, voor hun niet van tafel en bed gescheiden echtgenote(n)(s) en voor hun minderjarige kinderen.

De diverse verplichtingen die in dit reglement worden aangehaald, gelden eveneens voor de waarnemers zoals ze worden vermeld in artikel II laatste lid van de statuten van Dexia NV.

De compliance officer van de Groep zorgt voor de naleving door de bestuurders van de in bovenstaande paragrafen aangehaalde regels.

II.3. QUORUM VOOR DE BERAADSLAGINGEN EN DE BESLISSINGEN

Elke beraadslaging van de raad van bestuur vereist de aanwezigheid of de vertegenwoordiging van minstens de helft van de leden.

De beslissingen worden genomen bij een meerderheid van de stemmen van alle aanwezige en vertegenwoordigde leden. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter of van het lid dat hem vervangt doorslaggevend.

De beslissingen over de voor de vennootschap essentiële problemen vereisen de aanwezigheid of de vertegenwoordiging van minstens tweederde van de leden, alsook een beslissing die wordt genomen bij een meerderheid van tweederde van de stemmen van alle aanwezige of vertegenwoordigde leden:

(i) de beslissing om gebruik te maken van het toegestane kapitaal of om aan de algemene vergadering van aandeelhouders de uitgifte voor te stellen van aandelen, in aandelen converteerbare of terugbetaalbare obligaties, warrants en andere financiële instrumenten die op termijn recht geven op aandelen, indien het bedrag van de kapitaalverhogingen die zouden voortvloeien uit de uitgifte van deze aandelen, de omzetting of de terugbetaling van deze obligaties of de uitoefening van deze warrants en andere financiële instrumenten, tien procent overschrijdt van het bedrag van het kapitaal dat vóór deze beslissingen bestond;

(ii) de beslissing met betrekking tot het verwerven of overdragen van activa die meer dan tien procent van de eigen middelen van de vennootschap vertegenwoordigen;

(iii) de beslissing om aan de algemene vergadering van aandeelhouders een wijziging van de statuten van de vennootschap voor te stellen;

(iv) de beslissing met betrekking tot de benoeming en de afzetting van de voorzitter van de raad van bestuur en van de gedelegeerd bestuurder.

II.4. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR IN DE LOOP VAN HET BOEKJAAR 2005

De raad van bestuur kwam in 2005 elf maal bijeen. De aanwezigheidsgraad van de bestuurders op de vergaderingen van de raad van bestuur bedroeg 82 %.

Buiten de zaken die onder zijn gewone bevoegdheid vallen (follow-up van de resultaten, goedkeuring van het budget, benoeming en bezoldiging van de leden van het directiecomité), heeft de raad van bestuur zich over de volgende dossiers gebogen:

- de analyse van de strategische opties van de groep Dexia ;
- de bespreking en de goedkeuring van het auditplan voor 2005;
- de analyse en de goedkeuring van het voorstel tot partnership met de Royal Bank of Canada;
- de oprichting van de Dexia Corporate University;
- de bespreking en de beslissing in verband met het ten laste nemen van de sociale bijdragen van de bestuurders;
- de bespreking van de activiteit van Dexia op het gebied van MVB;
- de goedkeuring van de deelname van Dexia aan het privatiseringsproces van UCV;
- de bespreking en goedkeuring van het aanbod voor het verwerven van een belang in de Banca Comerciala Romana;
- het verslag van de voorzitter van de raad van bestuur van Dexia NV over de werking van de raad en over de interne controle in de Groep;
- de bespreking en de kennisname van het interne controleverslag en van het verslag van de risico-analyse en het risicobeheer in 2004;
- de follow-up van het dossier Dexia Bank Nederland;
- het aandeelhoudersplan voor de personeelsleden en de medewerkers van de Groep, alsook het aandelenoptieplan voor 2005;
- de bespreking en goedkeuring van het charter over de juridische en fiscale functies;
- de strategie in verband met het programma voor het verwerven van eigen aandelen;
- de invoering van een actieplan met betrekking tot de plaats van de vrouw in de onderneming;
- de bespreking van de opvolging aan het hoofd van de groep;
- het beleid inzake Publiek-Private Samenwerking;
- het Data Consolidation Center;
- het toenaderingsvoorstel van Fortis aan Dexia;
- de verkoop van Eural;
- de nieuwe organisatie van de groep;
- de bekrachtiging van het corporate-governancecharter en de wijziging van het intern reglement van de raad van bestuur en van het directiecomité;
- de uitwerking van een intern reglement voor het auditcomité;
- de nieuwe institutionele campagne van Dexia.

III. DOELSTELLINGEN VAN DE ONDERNEMING OP HET VLAK VAN DE INTERNE CONTROLE

III.1 De opdracht inzake interne controle Dexia NV, een financiële holding naar Belgisch recht, heeft in maart 2001¹ een protocol inzake corporate governance afgesloten met de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (hierna de CBFA).

In dit verband onderwerpt Dexia NV zich vrijwillig aan werkingsnormen zoals die ook van toepassing zijn op Belgische kredietinstellingen die aan het hoofd van een groep staan. Dit houdt enerzijds in dat binnen Dexia NV een aangepaste collegiale beheers- en directiestructuur moet worden opgezet, en anderzijds dat Dexia NV zich naast de wettelijke bepalingen die voortvloeien uit het statuut van financiële holding, ook onderwerpt aan bepaalde bepalingen inzake corporate governance die zijn gebaseerd op bepalingen die wettelijk van toepassing zijn op kredietinstellingen naar Belgisch recht, met name de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen, en de rondzendbrief 97/4 van de CBFA van 30 juni 1997 op de interne controle en de interne audit.

De algemene doelstelling van de interne controle is om grote risico's van fouten en fraude te vermijden en te beheren. Net als voor ieder controlesysteem wil men ook hier de risico's terugbrengen tot een peil dat verenigbaar is met de vereisten van de vennootschap, met dien verstande dat een totale afwezigheid van risico's hierdoor niet kan worden gewaarborgd.

Meer specifiek kunnen de opdrachten waarmee de interne controle in de Groep is belast, worden verdeeld over vier grote domeinen:

Nagaan of er een doeltreffend systeem voor risicobeheer is

Risicobeheer ligt aan de basis van de bankactiviteit. Dexia NV heeft een systeem voor interne controle uitgewerkt dat afhankelijk van de voornaamste activiteiten van de Groep ernaar streeft om aan het directiecomité de waarborg te geven dat de genomen risico's in overeenstemming zijn met de doelstellingen die werden vastgelegd.

Ervoor waken dat de boekhoudkundige en financiële informatie betrouwbaar en ter zake doend is

De belangrijkste doelstelling van de financiële informatie is om regelmatig een volledig, transparant en betrouwbaar beeld te geven van de situatie van de groep Dexia. Het internecontrolesysteem moet deze doelstelling helpen verwezenlijken.

Toeziën op de naleving van de reglementering en van de interne en externe regels inzake ethiek en deontologie De goede werking van de groep Dexia houdt in dat de wettelijke en reglementaire bepalingen van ieder land waar de Groep vestigingen heeft, strikt worden nageleefd. Hetzelfde geldt voor de normen die de Groep zichzelf heeft opgelegd en die verder gaan dan de wettelijke of reglementaire verplichtingen, met name voor wat corporate governance, compliance en duurzame ontwikkeling betreft (zie apart jaarverslag inzake duurzame ontwikkeling). Het internecontrolesysteem moet het mogelijk maken om op de naleving van deze principes toe te zien.

De werking van de Groep verbeteren door te waken voor een efficiënt beheer en dit met alle mogelijke middelen. De beslissingen die in dit kader door het directiecomité worden genomen, moeten snel in de hele Groep in de praktijk worden omgezet. De procedures inzake interne controle moeten ervoor zorgen dat de informatiedoorstroming correct verloopt, dat de actie die wordt ondernomen correct is en dat de resultaten worden gevolgd.

III.2 Algemene architectuur van het systeem Het systeem voor interne controle van de groep Dexia is gebaseerd op een duidelijke scheiding van de functies. Het moet zorgen voor een duidelijk onderscheid tussen diegenen die bij de eigenlijke operaties betrokken zijn en diegenen die moeten toezien op de validering, follow-up en verwerking ervan.

Op grond van deze logica is de algemene architectuur van het internecontrolesysteem van de groep Dexia opgebouwd uit vier niveaus:

Het eerste controleniveau omvat de controle die wordt gedaan door iedere medewerker op basis van de verantwoordelijkheid die expliciet aan hem of haar werd toegewezen, op basis van de procedures die van toepassing zijn op de activiteiten die hij of zij verricht en op basis van de richtlijnen die door zijn of haar meerderen werden gegeven.

Het tweede controleniveau is dat van de hiërarchie, en dit in het kader van het normale leidinggevende proces, zoals dat door de geldende procedures wordt voorgeschreven. De hoofden

¹ Protocol inzake corporate governance van 21 maart 2001, gewijzigd op 12 maart 2003.

van de operationele diensten hebben dus een belangrijk aandeel in de goede werking van het internecontrolesysteem.

Het derde controleniveau behoort tot de bevoegdheid van gespecialiseerde functies. Deze staan los van de gecontroleerde activiteiten en rapporteren rechtstreeks aan het directiecomité. Dit derde niveau kan eveneens onder de verantwoordelijkheid van gespecialiseerde comités vallen, die zijn samengesteld uit medewerkers van de operationele diensten, uit de support- en controlediensten, en die worden voorgezeten door een lid van het directiecomité.

Het vierde controleniveau wordt gevormd door de audit van de groep Dexia. Die moet er permanent op toezien dat de hierboven vermelde controleniveaus correct en doeltreffend werken, zowel in de moederonderneming als in al haar dochterondernemingen en vestigingen.

Telkens indien dit mogelijk is, moeten de informaticasystemen worden aangewend om de controles te automatiseren.

Om er bovendien voor te zorgen dat iedereen die zich met interne controle bezighoudt eenzelfde taal spreekt, heeft de groep Dexia een handleiding uitgewerkt waarin charters, codes, richtlijnen en voorschriften zijn opgenomen.

IV. DE BELANGRIJKSTE ACTOREN OP HET VLAK VAN DE INTERNE CONTROLE (ORGANISATIE, ROL, MIDDELEN)

IV.1 Het directiecomité

Het directiecomité is door de raad van bestuur, die hem daartoe zijn bevoegdheden overdraagt, belast met de leiding van de vennootschap en van de groep Dexia waarvan het de verschillende metiers stuurt en coördineert.

Om de goede werking en de ontwikkeling van de groep Dexia te waarborgen, is het directiecomité van laatstgenoemde verantwoordelijk voor de invoering en de werking van een aangepast internecontrolesysteem. Het directiecomité definieert en coördineert het beleid van de groep Dexia in het kader van de strategie die door de raad van bestuur werd uitgewerkt. Het directiecomité wijst middelen toe en legt termijnen vast voor acties die deel uitmaken van dit beleid. Het directiecomité gaat na of de gestelde doelstellingen worden verwezenlijkt en of het internecontrolesysteem aan alle noden kan voldoen. Het directiecomité zorgt er ten slotte voor dat de noden worden aangepast op basis van de vastgestelde interne en externe evolutie.

IV.2. De organisatie van Dexia NV als financiële holding

Om het bij te staan in zijn rol van globale sturing van de groep Dexia, heeft het directiecomité, gelet op de totstandkoming begin 2006 van een nieuwe organisatie die streeft naar een grotere integratie, in 2005 een beroep gedaan op vier uitvoerende comités voor de metiers en op zestien afdelingen, zodat het in staat was de soevereine controleopdrachten te vervullen.

De uitvoerende comités van de metiers (Public Finance, Personal Financial Services, Investment Management & Insurance Services en Treasury & Financial Markets) zijn belast met de uitwerking van een specifieke strategie voor hun domein. Zij moeten de doelstellingen vastleggen, de budgetten uitwerken en de resultaten op Groepsniveau volgen. De uitvoerende comités voor de 'metiers' bestaan uit de belangrijkste vertegenwoordigers voor de respectieve metiers in de operationele diensten. De comités worden voorgezeten door de hoofden voor het metier binnen de Groep die tevens lid zijn van het directiecomité. In overleg met de hoofden van de entiteiten hebben de metierhoofden bepaalde bevoegdheden toegewezen gekregen op het vlak van het beheer van het globale kader voor het metier.

De zestien afdelingen van Dexia NV zijn voor hun respectieve bevoegdheidsdomein belast met het definiëren en coördineren van de modaliteiten voor het beleid dat door het directiecomité werd vastgelegd, en moeten synergieën binnen de Groep nastreven. Zij werken hiervoor samen met de teams van de verschillende entiteiten die samen de groep Dexia uitmaken.

De teams die meer specifiek betrokken zijn bij de interne controle, zijn:

- de audit Groep, die rechtstreeks rapporteert aan de gedelegeerd bestuurder, voorzitter van het directiecomité, definieert de methodologie die binnen de Groep wordt gehanteerd, coördineert en werkt mee aan de realisatie van de audits van de transversale functies tussen meerdere entiteiten, zorgt voor de audit van de Groepsfuncties en voor de audit van de auditfuncties binnen de verschillende entiteiten.
- het team risicobeheer, dat rapporteert aan de Chief Financial Officer van de Groep, ziet onder leiding van de Chief Financial Officer toe op het beleid inzake risicobeheer. Het team zet de krijtlijnen uit voor de limieten en delegaties, coördineert en meet de globale risico's op het niveau van de Groep en zorgt ervoor dat de methodes binnen de verschillende entiteiten worden geharmoniseerd.
- de Chief Compliance Officer, die rechtstreeks rapporteert aan de gedelegeerd bestuurder, voorzitter van het directiecomité, leidt het netwerk van compliance officers van de verschillende entiteiten en ziet toe op de naleving van het integriteitsbeleid en op de ontwikkeling van een

cultuur van ethisch verantwoord gedrag en inzake deontologie waar de groep Dexia van bij haar oprichting bijzonder veel waarde aan heeft gehecht.

Voor de functies “financiën/plan/budget” (onder de supervisie van de Chief Financial Officer Groep) en “operaties en technologie” (onder de supervisie van de Chief Operating & Technology Officer Groep) werden bovendien rapporteringslijnen met de belangrijkste dochterondernemingen (Dexia Bank België, Dexia BIL en Dexia Crédit Local) gecreëerd. In het kader van deze rapporteringslijnen valt het hoofd van een functie in een dochteronderneming functioneel onder het hoofd van diezelfde functie bij Dexia NV. Het hoofd van de functie Groep beschikt, in overleg met het hoofd van de desbetreffende dochteronderneming, over de bevoegdheid om mensen voor te stellen en om voorstellen te formuleren inzake loopbaanewolutie, bezoldiging en doelstellingen van zijn evenknie in de desbetreffende dochteronderneming.

In ieder geval moet de follow-up gebaseerd zijn op een systeem van bevoegdheidsdelegatie, regelmatige rapportering aan de betrokken afdelingen van Dexia NV en aan het directiecomité, en op de participatie van de leden van het desbetreffende directiecomité in de verschillende beheers- en managementorganen van deze dochterondernemingen. Wanneer zulks op grond van de omvang en de activiteiten van de dochterondernemingen gerechtvaardigd is, worden in de dochterondernemingen dezelfde organen inzake corporate governance opgericht als binnen Dexia NV.

IV.3. De operationele afdelingen en directies van Dexia N.V.

Conform de principes van de groep Dexia staan de hoofden en de medewerkers van de operationele afdelingen en directies van Dexia NV garant voor de aanvaarding en de goede werking van de interne controle in hun activiteitsdomeinen. Zij zijn met name belast met het analyseren van de risico's van iedere transactie die zij doen en moeten ervoor waken dat deze transacties in overeenstemming zijn met het internecontrolesysteem van hun afdeling. Indien de interne of externe omgeving verandert en indien deze verandering een impact heeft op het systeem, moeten zij op basis van hun verantwoordelijkheden de nodige aanpassingen voorstellen of doorvoeren, zodat een goed management van de genomen risico's gewaarborgd blijft.

IV.4 De gespecialiseerde comités

Een aantal comités maken integraal deel uit van de interne controle van de groep Dexia en dragen bij tot de definitie en de goede werking van het systeem. Bedoeling van deze comités is om met de verschillende afdelingen of directies gelijktijdig te kunnen overleggen over het beheer van de verschillende activiteiten, zodat rekening kan worden gehouden met de beperkingen van ieder van de activiteiten en de uitwisseling van goede praktijken kan worden gestimuleerd. De beslissingen worden collegiaal genomen. Indien een akkoord onmogelijk blijft, neemt de voorzitter, die lid is van het directiecomité, de uiteindelijke beslissing.

Hun bevoegdheid bestrijkt diverse domeinen van de interne controle. De belangrijkste zijn:

Het beheer van het kredietrisico

Bij Dexia NV zijn er het *Comité voor het kredietrisicobeleid*, dat één keer per kwartaal samenkomt en het risicoprofiel van de Groep en de regels voor risicobeheersing vastlegt, en het *Kredietcomité*, dat zich uitspreekt over de dossiers die de bevoegdheid van de operationele entiteiten overschrijden.

Ook binnen de dochterondernemingen van Dexia NV bestaan er voor een aantal specifieke activiteiten kredietcomités. Die nemen de beslissingen met betrekking tot de kredietdossiers waarvoor zij bevoegd zijn of volgen de evolutie van de dubieuze of betwiste vorderingen en nemen beslissingen met betrekking tot de daarvoor aan te leggen voorzieningen.

Het beheer van het marktrisico

Bij Dexia NV is er het *ALM-comité*, dat de risicolimieten vastlegt (gevoeligheid van NPV ALM en inkomstenrisico) en de dekking van de liquiditeitsgap, de rentegap en de structurele wisselposities van de Groep stuurt.

Een *Marktrisicocomité*, dat één keer per kwartaal samenkomt, wordt belast met het vastleggen van de Value-at-Risk-limieten voor de Groep en voor de entiteiten en dit per activiteitsdomein; voorts moet het methodes uitwerken om de marktrisico's in te schatten en toezien op de naleving van de limieten die voor de Groep en de entiteiten werden vastgelegd.

In de dochterondernemingen van Dexia NV zijn er eveneens ALM-comités en marktcomités, die maandelijks of halfmaandelijks samenkomen.

Het beheer van het operationeel risico

Het strategisch comité (Operational Risk Policy Committee) dat eind 2004 werd opgericht en leden van het directiecomité van de Groep omvat, valideert de structurerende methodologische codes en beslist over de soorten risico's en de operationele risiconiveaus die aanvaardbaar zijn voor de Groep.

IV.5 De afdeling Risk Management

De opdracht van de afdeling Risk Management bestaat erin om het directiecomité een betrouwbaar risicoprofiel voor de Groep te waarborgen, waardoor de vennootschap een goede rating geniet; dit is een onontbeerlijke voorwaarde om kapitaal te kunnen inzamelen tegen de best mogelijke voorwaarden en de rentabiliteitsdoelstellingen van de beleggers te kunnen realiseren.

De afdeling Risicobeheer heeft een bijzonder ruime bevoegdheid, aangezien zij verantwoordelijk is voor alle kredietrisico's, marktrisico's, liquiditeitsrisico's en operationele risico's die de Groep loopt in het kader van zijn bancaire en niet-bancaire activiteiten. De afdeling is eveneens belast met het vastleggen van het niveau van het economisch eigen vermogen.

Het afdelingshoofd rapporteert aan de Chief Financial Officer Groep, die lid is van het directiecomité en verantwoordelijk voor fusies & acquisities, risico's, boekhouding en beheerscontrole. De positionering van de afdeling Risk Management moet ervoor zorgen dat zij volledig onafhankelijk is van de operationele afdelingen.

IV.6 De functie "Compliance"

Aangezien de groep Dexia actief is in bijzonder sterk gereguleerde sectoren, hecht ze erg veel belang aan de naleving van de wettelijke, reglementaire en prudentiële vereisten. Naast deze strikt reglementaire vereisten heeft de Groep een sterke aanpak uitgewerkt inzake deontologie en overeenstemming met de regelgeving. In het integriteitsbeleid, het compliancecharter en de deontologische regels werden geharmoniseerde gedragsregels opgenomen.

In het kader van de strijd tegen de witwaspraktijken en de financiering van terrorisme baseert de Groep Dexia zich op de internationale normen. Dexia schaart zich meer specifiek achter de aanbevelingen die werden gepubliceerd door de GAFI, achter de principes van Wolfsberg op het vlak van private banking en achter de principes inzake correspondent banking. Deze principes staan voor normen die op alle entiteiten van de Groep van toepassing zijn. Zij worden in de praktijk versterkt door geautomatiseerde tools voor preventie, follow-up en controle.

De groep Dexia heeft een onafhankelijke compliancefunctie die het beleid terzake in de hele Groep moet sturen en die bij Dexia NV zorgt voor de compliance, in het bijzonder ten aanzien van de leden van de raad van bestuur en het directiecomité. De Chief Compliance Officer rapporteert rechtstreeks aan de gedelegeerd bestuurder en leidt een net van compliance officers die actief zijn binnen de verschillende operationele entiteiten en dochterondernemingen van de Groep. In alle belangrijke

dochterondernemingen van de groep Dexia en in alle andere entiteiten waar de lokale wettelijke situatie dat vereist, worden compliance officers benoemd. Zij rapporteren functioneel aan de Chief Compliance Officer Groep en vallen in principe onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van het directiecomité. In de overige dochterondernemingen, vestigingen of vertegenwoordigingskantoren van de Groep wordt deze functie waargenomen door personen die eveneens andere functies vervullen die compatibel zijn met de functie van Compliance officer.

Samen met zijn collega's zorgt de Chief Compliance Officer ervoor dat de regels inzake deontologie en integriteit worden aangepast aan de geldende bepalingen. Zij informeren en sensibiliseren de directies en de personeelsleden en zien toe op de naleving van het integriteitsbeleid in elke entiteit. De coördinatie zorgt ervoor dat de methodologieën en procedures in de overigens vaak internationale domeinen van de deontologie en de strijd tegen witwaspraktijken of terrorisme op elkaar worden afgestemd.

IV.7 De interne audit

De opdracht van de interne audit bestaat erin de interne controle in de Groep te bevorderen en er permanent op toe te zien dat het internecontrolesysteem dat wordt gebruikt, goed werkt en correct wordt toegepast. De interne audit helpt de raden van bestuur van de hele Groep bij het uitoefenen van hun taak als toezichthouder en helpt het directiecomité van de Groep en de directiecomités van de entiteiten om hun doelstellingen te verwezenlijken.

In dit kader moet de interne audit ervoor waken dat de risico's die de Groep Dexia loopt in het kader van haar verschillende activiteiten en in de verschillende entiteiten die deel uitmaken van de Groep, bekend zijn en op een gepaste manier worden gedekt. De interne audit besteedt verder ook aandacht aan de voortdurende verbetering van de werking en het imago van de entiteiten van de Groep. Daarbij wordt ook een efficiënt beheer van de beschikbare middelen niet uit het oog verloren.

Een gemeenschappelijk auditcharter bevat de fundamentele principes die van toepassing zijn op de functie 'interne audit' binnen de Groep Dexia en beschrijft de doelstellingen, rol, verantwoordelijkheden en werking van de functie.

De strategie, het niveau van de vereisten en de regels met betrekking tot de interne audit van de Groep Dexia worden binnen een kader dat werd goedgekeurd door het auditcomité van de raad van bestuur van Dexia NV vastgelegd door het directiecomité van de Groep, dat daarbij rekening houdt met de lokale wettelijke en reglementaire vereisten of instructies die uitgaan van de met het prudentieel toezicht belaste overheid.

In het kader van zijn opdracht heeft de interne audit toegang tot alle informatie, documenten, lokalen of personen van de Groep of de entiteit waarvoor hij verantwoordelijk is.

Alle activiteiten en entiteiten van de groep Dexia behoren zonder enig voorbehoud of uitzondering tot het actieterrein van de interne controle. Zo bestrijkt de interne-auditfunctie van de groep Dexia de activiteiten van Dexia NV, de operationele entiteiten en de dochterondernemingen of hun bijkantoren. De functie houdt zich in principe niet bezig met de activiteiten van vennootschappen waarin de Groep Dexia slechts een minderheidsparticipatie aanhoudt, behalve wanneer de met het prudentieel toezicht belaste overheid daarover vragen zou hebben. De vertegenwoordiger van Dexia in de raad van bestuur moet zich informeren over het internecontrolesysteem en, indien nodig, het directiecomité en de directie audit van de entiteit die de participatie aanhoudt, waarschuwen. De directie audit Groep, die onder de verantwoordelijkheid van de auditor-generaal Groep valt, moet over haar opdracht verslag uitbrengen bij de voorzitter van het directiecomité van de Groep en de raad van bestuur van Dexia NV, die daarin wordt bijgestaan door zijn auditcomité.

De personen die verantwoordelijk zijn voor de auditdirecties van de dochterondernemingen vallen hiërarchisch hetzij onder de voorzitter van het lokale directiecomité, hetzij onder de raad van bestuur of de raad van toezicht of het auditcomité, en rapporteren functioneel aan de auditor-generaal van Dexia.

De auditdirecties van de bijkantoren vallen hiërarchisch onder de auditors-generaal van de entiteiten waarvan zij deel uitmaken.

De gehanteerde methodologie is gestandaardiseerd, zowel wat het risicobeheer als wat de realisatie van de opdracht betreft. De methodologie werd ontwikkeld op initiatief van de audit Groep en geldt voor alle entiteiten van de Groep.

De risicoanalyse van iedere door te lichten activiteit maakt het mogelijk om de frequentie van de audits te bepalen (jaarlijks, tweejaarlijks of vierjaarlijks). Het is op basis van deze frequenties dat het auditplan voor het lopende jaar wordt uitgewerkt. De auditplannen worden aan de directiecomités van de desbetreffende entiteiten voorgelegd en vervolgens ter goedkeuring aan hun auditcomité voorgelegd.

Elke opdracht leidt tot aanbevelingen waarvoor actieplannen worden opgesteld. De bedoeling van deze actieplannen is de door de audit blootgelegde zwakke punten te verbeteren en zo te komen tot een beter internecontrolesysteem. Ieder actieplan wordt door het directiecomité goedgekeurd en de realisatie ervan wordt op de voet gevolgd.

V. UITWERKING EN BEHANDELING VAN DE BOEKHOUDKUNDIGE EN FINANCIËLE INFORMATIE

V.1. De financiële staten

De voornaamste doelstelling van de jaarrekeningen is een betrouwbaar beeld te geven van het vermogen, de financiële situatie en de resultaten van een vennootschap.

Oprachten en organisatie van de directie Accounting en Consolidatie

De directie Accounting en Consolidatie rapporteert aan de Chief Financial Officer, die lid is van het directiecomité.

De directie Accounting en Consolidatie moet erop toezien dat de financiële staten van Dexia NV en de geconsolideerde financiële staten van de Groep Dexia worden opgemaakt.

Zij moet ook zorgen voor de follow-up van en de controle op de boekhoudgegevens van deze vaste vestigingen in Frankrijk en Luxemburg, en in het kader van het consolidatieproces van zijn rechtstreekse dochterondernemingen Dexia Crédit Local, Dexia BIL, Dexia Bank, en sinds 2005 van Dexia Bank Nederland, dat een rechtstreekse dochteronderneming van Dexia NV is geworden. Zij moet er met name op toezien dat de verstrekte informatie homogeen is en voldoet aan de regels van de Groep.

Deze directie coördineert de boekhoudprojecten van de Groep en zorgt ook voor boekhoudnormen. Zij baseert zich op de in de drie entiteiten aanwezige kennis en beschikt dus slechts over een beperkt team van specialisten. Meer in het algemeen beschikt zij over tal van informatiesystemen die ervoor moeten zorgen dat zij haar taak van follow-up van de boekhouding in ruime zin kan vervullen. De directie ziet erop toe dat de boekhoudkundige en geconsolideerde gegevens overeenstemmen met de informatie uit andere afdelingen (Juridische Dienst, Fiscaliteit, Risk Management, Beheerscontrole enz.). De directie is betrokken bij comités waarvoor haar opdracht interessant kan zijn of waarvoor de rekeningen bestemd zijn. De directie is betrokken bij de verdere ontwikkeling van de informaticasystemen, zodat rekening kan worden gehouden met haar specifieke behoeften; zij was met name tevens verantwoordelijk voor het proefproject met betrekking tot de invoering in 2005 door de groep Dexia van de internationale boekhoudnormen (IFRS).

Opmaken van de vennootschappelijke rekening

De boekhouding van Dexia NV gebeurt in Brussel voor het Belgische deel, in Parijs voor het deel dat betrekking heeft op de vaste vestiging in Frankrijk, en in Luxemburg voor het deel dat betrekking heeft op de vaste vestiging in Luxemburg. De boekhouding van de vaste vestiging in Frankrijk is in handen van een persoon van de afdeling boekhouding van Dexia Crédit Local en die van de vaste vestiging in Luxemburg van een accountantsfirma die een dochter is van de groep BIL.

Elk kwartaal worden de rekeningen van de vaste vestigingen in het kader van de kwartaalafsluiting geïntegreerd in de rekeningen van Dexia NV - Brussel.

De teams van de algemene boekhouding voeren aanvullende controles uit naar aanleiding van de afsluiting van kwartaalrekeningen of jaarrekeningen. De belangrijkste evoluties moeten worden toegelicht.

Opmaken van de geconsolideerde rekening

Dexia NV bezit vooral participaties in drie entiteiten: Dexia Crédit Local, Dexia BIL en Dexia Bank (België). Elk van deze entiteiten maakt een geconsolideerde rekening op, die vervolgens wordt geconsolideerd met de rekening van de moederonderneming, Dexia NV.

Dexia NV verwierf begin 2005 Dexia Nederland Holding, een vennootschap die een belang heeft van 100% in Dexia Bank Nederland. Deze dochterondernemingen worden dus rechtstreeks gevolgd vanuit Dexia NV.

De belangrijke aanpassingen die door de consolidatie van de groep Dexia in de boekhouding worden opgenomen, slaan op het wegwerken van de nostrorekeningen en van de intragroepstransacties (acquisitie/verkoop van activa, dividenden enz.). Zij slaan ook op de terugtrekking uit vennootschappen die in handen zijn van de verschillende entiteiten van de Groep. De rekeningen die door de entiteiten worden ingediend, zijn al aan de Dexia-normen aangepast; het aantal aanpassingen dat bovenop de hierboven vermelde komt, is dan ook beperkt.

Indien de boekhoudkundige regels onduidelijk zijn, kunnen alle entiteiten een beroep doen op de dienst Consolidatie van Dexia NV. Deze laatste zorgt dan, in samenwerking met de dienst Boekhoudkundige Normen van de entiteiten, voor een gepast antwoord. Een werkgroep, waarvan de hoofden van de afdelingen 'normen' van iedere entiteit deel uitmaken, komt regelmatig samen om de boekhoudkundige interpretatie in het kader van de normen van Dexia en van de IFRS-normen te bespreken. Eventueel wordt aan de comités van de CFO's van de Groep een voorstel tot aanpassing van de normen overgemaakt.

De afsluiting van de rekeningen

Wanneer de maatschappelijke en geconsolideerde rekeningen klaar zijn, legt de directeur Consolidatie en Accounting ze voor aan de Chief Financial Officer van Dexia, die ze op zijn beurt ter goedkeuring voorlegt aan het directiecomité. Vervolgens worden zij voorgelegd aan het auditcomité en aan de raad van bestuur van Dexia NV.

De rol van de *Commissaires aux Comptes*

Het *Commissariat aux Comptes* van Dexia wordt geleid door een college van twee commissarissen die elkaars dossiers controleren.

De commissarissen zijn betrokken bij elke controle van de financiële en boekhoudkundige informatie. Daarbij wordt gestreefd naar efficiëntie en transparantie. In het kader van hun opdracht doen zij analyses van de boekhoudprocedures en evalueren zij de geldende internecontrolesystemen.

Zij geven instructies aan de auditors van de entiteiten en zorgen voor de centralisering van de activiteiten van deze laatsten. Zij beleggen vergaderingen waar de resultaten van hun audits worden besproken en interpreteren de normen. Ten slotte gaan zij na of de boekhoudgegevens van het beheersverslag en de financiële staten met elkaar in overeenstemming zijn.

Dankzij de uitvoering van deze opdrachten kunnen zij de redelijke zekerheid verwerven dat, rekening houdend met de toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften, de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vennootschap, en dat in de toelichting een passende verantwoording wordt gegeven.

V. 2 Beheersinformatie

De financiële staten (balans, buiten balans, resultatenrekening en bijlagen) zijn niet de enige cijfermatige analyse-elementen die de groep Dexia aan zijn aandeelhouders en het grote publiek meedeelt. Deze staten worden vooral aangevuld met activiteitenverslagen en verslagen over de resultaten van de verschillende metiers; deze worden opgenomen in het Activity Report of worden tijdens de uiteenzettingen voor de financieel analisten meegedeeld.

Voor het merendeel van deze informatie moeten gegevens van verschillende oorsprong worden samengebracht of op elkaar worden afgestemd; de globaal beschikbare cijfers moeten worden opgesplitst of de boekhoudkundige gegevens moeten op basis van de beheersparameters worden herwerkt. De informatie wordt door de directie Planning en Beheerscontrole, die rapporteert aan de

Chief Financial Officer van Dexia NV, lid van het directiecomité, gecontroleerd en aan de redacteurs van het Activity Report overgemaakt.

Het opmaken van de stuurtablet betreffende de activiteit

Deze stuurtablet, die ieder kwartaal wordt opgemaakt, bevat een reeks van basisindicatoren (productie & bedragen van lange- en kortetermijnfinancieringen, provisies, volumes van de tegoeden en beheerde bedragen, geactualiseerde premies en kapitaal uit de activiteit kredietverbetering enz.). De stuurtablet wordt opgemaakt aan de hand van de informatie die door de commerciële diensten wordt verstrekt, en dit op basis van specifieke formaten voor ieder commercieel metier die uniform zijn voor de hele Groep. Deze formaten worden opgemaakt door de beheerscontrole van de Groep en van de entiteiten (rapporteringslijn Beheerscontrole Groep). De verstrekte informatie bevat ook toelichtingen die door de commerciële diensten werden opgemaakt.

De Beheerscontrole Groep gaat na of de verstrekte informatie coherent is en of de voorstelling ervan voldoet aan de normen die gelden voor alle entiteiten van de Groep Dexia.

Deze stuurtablet wordt voorgelegd aan het directiecomité, en daarna overgemaakt aan de diensten financiële communicatie en externe communicatie, die de informatie voor het jaarverslag en het driemaandelijks Activity Report verwerken.

Bepalen van de resultaten per metier

De groep Dexia heeft vier metiers: Public Finance, Financiële dienstverlening aan particulieren, Financieel beheer & Verzekeringen en Thesaurie & Financiële Markten, alsook Central Assets.

De verwerking van de opbrengsten per metier gebeurt in hoofdzaak op basis van twee soorten analytische informatie, nl. de commerciële marges, enerzijds, en de andere elementen van de resultatenrekening (commissies, algemene kosten, waardecorrecties enz.), anderzijds.

De samenvoeging van de tussentijdse saldi voor alle metiers maakt het voorwerp uit van een aanpassing van de resultatenrekeningen.

Al deze verschillende processen dragen bij tot de uitwerking van een volledige resultatenrekening voor ieder metier; op basis daarvan kunnen de rentabiliteit en de bijdrage van het metier tot het globale resultaat van Dexia worden beoordeeld.

Het samenvoegingsproces

In de entiteiten die over een eigen team voor beheerscontrole beschikken, worden deze beide processen op basis van diezelfde normen en principes lokaal gestuurd. Deze normen en principes worden beschreven in een handleiding, de 'Handleiding Procedures en Normen inzake Beheerscontrole' genaamd, en zijn identiek voor de hele groep Dexia.

Dit alles wordt gevolgd en gesuperviseerd door de dienst Beheerscontrole voor de Groep. Deze dienst zorgt ervoor dat alle entiteiten kunnen beschikken over gestandaardiseerde en beveiligde tools voor informatievergaring, zodat de informatieverstrekking betrouwbaar is en optimaal kan verlopen. De dienst Beheerscontrole zorgt uiteindelijk ook voor het samenvoegen van het geheel.

Het proces om de informatie per metier te bundelen, verloopt parallel met de consolidatie door de Directie Boekhouding. Om de coherentie tussen de analytische en de boekhoudkundige informatie te waarborgen, werd een controle van de coherentie ingebouwd.

VI. DE BELANGRIJKSTE RISICO'S EN DE SPECIFIEKE SYSTEMEN VOOR INTERNE CONTROLE

De bankactiviteit houdt vier grote types van risico's in: het kredietrisico, het marktrisico, het structureel risico (rentetarieven, wisselkoersen en liquiditeit) en het operationeel risico.

De afdeling Risicobeheer van Dexia NV ziet toe op het beleid inzake risicobeheer van de groep Dexia. Dit gebeurt onder leiding van het directiecomité of van de gespecialiseerde risicocomités. Het directiecomité legt de richtlijnen voor de Groep vast inzake limieten en delegatie, zorgt voor de risicocontrole, legt het beslissingsproces vast en werkt methodes uit voor de waardering van de risico's voor ieder metier en voor iedere operationele entiteit.

De follow-up van al deze risico's is in handen van de desbetreffende comités en de afdeling Risicobeheer; zij kunnen daarbij gebruikmaken van de tools die door de afdeling Risicobeheer werden ontwikkeld, conform de reglementaire en prudentiële beperkingen en in het kader van de limieten die door het directiecomité of de gespecialiseerde comités werden bepaald.

Wat het toezicht op de risico's in de dochterondernemingen en bijkantoren betreft, beschikt iedere entiteit over een lokale structuur voor risicobeheer. Deze structuren zijn volledig onafhankelijk van de Front-Offices en zij rapporteren hetzij via de hiërarchie (bijkantoren), hetzij functioneel (dochteronderneming) aan de afdeling Risicobeheer.

Iedere lokale risicobeheersfunctie omvat een (of meer) correspondent(en) voor het beheer van het operationeel risico en voor de implementatie van de Basel-hervorming. Alle systemen waarover Dexia NV voor risicobeheer beschikt, zijn over het algemeen ook terug te vinden binnen iedere entiteit, dochteronderneming of vestiging.

De afdeling Risicobeheer van Dexia NV is eveneens belast met de implementatie van het systeem voor de meting en de toewijzing van het economisch eigen vermogen, dat beantwoordt aan de strategische doelstellingen m.b.t. de globale meting van de economische risico's van de Groep en de adequate toewijzing van het eigen vermogen van de Groep aan de diverse metiers.

Naast voornoemde algemene principes worden de middelen waarover Dexia NV in de praktijk beschikt om zowel de dagelijks weerkerende risico's als de risico's voor uitzonderlijke omstandigheden te beheren, hieronder beschreven.

VI.1 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico op verlies dat verband houdt met het onvermogen van cliënten of andere tegenpartijen van de bank om hun financiële verplichtingen na te komen.

Het goedkeuringsproces

Voor de goedkeuring van iedere verbintenis die kan leiden tot een kredietrisico, moet een beslissingsproces worden gevolgd dat afhankelijk is van het volume, het type van tegenpartij en de complexiteit van de verbintenis.

Het systeem berust op de overdracht van bevoegdheden aan de entiteiten, aan de dochterondernemingen en de vestigingen, en dit binnen het kader van bijzonder strikte regels die zijn vastgelegd in ratingprocedures die specifiek zijn voor iedere markt en die jaarlijks onder toezicht van de afdeling Risicobeheer worden aangepast.

Dit beslissingsproces sluit eveneens aan bij de limieten die door het team voor risicobeheer van de Groep werden vastgelegd voor leningen aan banken en kredieten aan soevereine staten.

Het vastleggen van de limieten

De limieten zijn van toepassing op ieder type van tegenpartij en zijn gebaseerd op de bijzondere technische voorwaarden die gelden voor ieder type. Het systeem omvat voorts voorschriften die op Groepsniveau werden vastgelegd door het team voor risicobeheer van de Groep, werden goedgekeurd door het comité voor kredietrisicobeheer van Dexia en gelden voor alle entiteiten en dochterondernemingen.

In het algemeen wordt bij het vastleggen van de limieten rekening gehouden met de *default probability* van de tegenpartij zoals ze geraamd wordt op basis van de methodologie zoals die van Bazel II Advanced (IRBA), en wordt aangepast aan de aard en de omvang van de tegenpartijen.

De limieten van de tegenpartijen voor banken en soevereine landen worden ieder jaar door het team voor risicobeheer van de Groep verdeeld over de 3 entiteiten Dexia Bank, Dexia BIL en Dexia Crédit Local, die dan onderling transfers kunnen doen.

Voor privé-ondernemingen werden er in de groep Dexia bijzondere regels vastgelegd. Daarbij wordt rekening gehouden met de interne rating en de duur van de operaties. De bedoeling is om het risico te beperken indien een partij in gebreke blijft.

Ten slotte zijn er naar gelang van de op dat ogenblik geldende bepalingen ook nog de zogenaamde sectorlimieten, zoals die voor de telecommunicatiesector of voor de olie- en gassector.

Het systeem voor controle en informatieconsolidatie

Het eerste controleniveau wordt gevormd door de commerciële teams van de entiteiten, dochterondernemingen en vestigingen, en dit in het kader van een permanente follow-up van de financiële gezondheid van hun tegenpartijen. Telkens een beslissing met betrekking tot een nieuwe verbintenis door het kredietcomité of door delegatie moet worden genomen, wordt nagegaan of de limieten worden gerespecteerd.

Het tweede niveau wordt gevormd door de afdeling Risicobeheer, die ieder kwartaal informatie met betrekking tot de risico's, de dubieuze vorderingen en de geconsolideerde voorzieningen ontvangt en ze consolideert.

De evolutie van de kwaliteit van de verbintenissen en de naleving van de limieten worden ieder kwartaal onderzocht (voor de bancaire limieten gebeurt dat maandelijks) en de afdeling risicobeheer van de Groep brengt daarover verslag uit bij het directiecomité.

Ieder kwartaal komen de comités voor de follow-up van de uitstaande bedragen samen om de evolutie van de gevoelige dossiers, de aangelegde voorzieningen en de eventuele stopzetting ervan te bespreken.

Ten slotte worden er per entiteit sedert begin 2004 *Default*-comités gehouden die worden voorgezeten door de afdeling Risicobeheer. Deze comités onderzoeken ieder dossier dat beantwoordt aan de criteria voor ingebrekestelling die intern werden vastgelegd. Het is de bedoeling om de vastgestelde reële *defaults* op te heffen en weer op te nemen als gezonde uitstaande bedragen. Een *Defaults*-comité voor de Groep onderzoekt de tegenpartijen die bij meerdere entiteiten voorkomen.

De geconsolideerde follow-up van de risico's bij de entiteiten, dochterondernemingen en vestigingen gebeurt door de eerder beschreven risicotteams.

Het intern ratingsysteem

Conform de regels die van toepassing zijn voor de hele groep Dexia, krijgt iedere tegenpartij een interne risicoring. Deze rating wordt bepaald wanneer een relatie wordt aangegaan of in geval van een transactie, en wordt vervolgens regelmatig en formeel opnieuw bekeken. In principe gebeurt dit jaarlijks.

Deze rating, die voor de lokale openbare sector wordt vastgelegd aan de hand van jaarlijks aangepaste scoringmethodes, biedt voor de betere risicoklassen de mogelijkheid om de beslissingsbevoegdheid te delegeren naar de eigenlijke commerciële teams; de minder goede risicoklassen kunnen het dossier overmaken aan de afdeling Risicobeheer of aan het kredietcomité van de betrokken Dexia-entiteit of van Dexia NV.

De Groep heeft per type van tegenpartij een centrale analysecel opgezet voor de cliëntensegmenten lokale openbare sector, projectfinanciering en privé-ondernemingen die gelieerd zijn aan de openbare Sector. Deze analysecel kent een interne rating toe die dan voor de hele groep Dexia geldt. De interne rating hangt af van een gedetailleerde individuele analyse die rekening houdt met het tegenpartijrisico en met het transactierisico.

De schaal voor de waardering van de tegenpartijen die voor de groep Dexia wordt vastgelegd, omvat 18 niveaus, waarvan twee voor in gebreke blijvende tegenpartijen. Deze schaal kan worden vergeleken met die van de externe ratingbureaus.

Dit systeem, dat valt onder de verantwoordelijkheid van de afdeling Risicobeheer, is bijzonder belangrijk voor Dexia NV. Dexia NV heeft geopteerd voor de methode Bazel II advanced (IRBA - Internal Rating Based Advanced), die in het kader van de herziene solvabiliteitsratio en de herziene norm inzake kapitaaltoereikendheid ook de voorkeur van de regelgever geniet. De ontwikkelingen die voortvloeien uit de hervorming van Bazel, worden momenteel getest op twee basiselementen, met name de kans dat een tegenpartij in gebreke blijft (*default probability*), en het verlies indien een tegenpartij in gebreke blijft (*loss given default*), alsook de omzettingsfactor van de buitenbalansverbintenissen (*CCF*).

Het beleid inzake voorzieningen

De comités voor de voorzieningen gaan elk kwartaal de evolutie na van de dubieuze schuldvorderingen en van de daartoe aangelegde voorzieningen, en houden de risicokosten in het oog.

Dexia NV legt sedert dit jaar ook algemene voorzieningen aan op basis van statistische gegevens. Dit moet ervoor zorgen dat de verliezen die inherent zijn aan iedere risicoportefeuille, maar die zich pas na verloop van tijd concretiseren, in de rekeningen worden opgenomen.

VI.2 Marktrisico's

Zone

Het gaat hier over het risico op verlies dat verband houdt met de schommelingen van de prijzen en van de marktrente, de interactie tussen beide en hun volatiliteit. Vanwege de aard van haar activiteiten wil de groep Dexia de blootstelling aan marktrisico's beperken.

Sinds 31/12/2004 mag Dexia NV gebruikmaken van zijn eigen intern model voor de marktactiviteit.

Organisatie van de follow-up

De follow-up van de risico's die eigen zijn aan de financiële markten, ligt bij twee comités:

Het Comité Marktrisico's Treasury en Financial Markets (TFM) is actief op het niveau van de groep Dexia. Het is verantwoordelijk voor het bepalen van het risicobeleid (normen, berekeningsmethodes en risicobeheer), de toewijzing van het economisch eigen vermogen en het vastleggen van de limieten.

De Marktencomités per entiteit: zij zien lokaal toe op de implementatie van de normen en beslissingen van het Comité Marktrisico's TFM en zorgen voor een correcte verspreiding van de informatie naar het lokaal management.

Het risico wordt op regelmatige basis gemeten door de directie Beheer van Marktrisico's; deze brengt ieder kwartaal verslag uit over de marktrisico's en legt dit verslag voor aan het directiecomité.

Dit verslag is gebaseerd op verschillende indicatoren die de follow-up van de limieten voor de diverse risico's mogelijk maken.

De belangrijkste risico-indicator bij Dexia is de *Value at Risk 10 dagen-99%* (VaR). Naast de VaR worden de risico's ook gemeten en worden er limieten bepaald door andere indicatoren (nominale volumes, gevoeligheid voor rentetarieven en spreads, gevoeligheid van de opties ten overstaan van de onderliggende waarden en de tijd), die worden uitgedrukt in de betrokken deviezen.

De tegenpartijrisico's die verband houden met deze marktverrichtingen worden specifiek gevolgd.

In het kader van de integratie van het metier TFM herzag de Groep in 2004 de organisatie van de follow-up van de risico's die verband houden met dit metier, met name door de organisatie van de volgende comités aan te passen:

- het Credit Approval Committee, dat wekelijks bijeenkomt en de beslissingen neemt m.b.t. de verbintenissen op de niet aan de Front-Offices gedelegeerde verrichtingen;
- het Credit Risk Committee, dat elk kwartaal bijeenkomt en de omkaderingsregels voor de kredietrisico's vastlegt en de herziene uitstaande bedragen valideert;
- het Credit Line Committee, dat maandelijks vergadert en de beslissingen neemt tot het openen en overhevelen van lijnen op bancaire tegenpartijen;
- het Underwriting Committee, dat de beslissingen neemt m.b.t. de verbintenissen op de verrichtingen die buiten de Groep geplaatst moeten worden;
- het Long Term Funding Committee, dat elk kwartaal bijeenkomt en het fundingbeleid van de Groep uitstippelt.

VI.3 Structurele rentevoet-, wisselkoers- en liquiditeitsrisico's

Deze risico's worden gegroepeerd onder de benaming actieve/passieve beheersrisico's of ALM (Assets / Liabilities Management).

De diverse elementen die de activa (leningen, effecten), passiva (cliëntentegoeden, obligaties enz.) en buitenbalanselementen (financiële instrumenten enz.) van Dexia uitmaken, beantwoorden niet allemaal aan dezelfde kenmerken inzake rente, deviezen, afschrijvingen of looptijden. Voor alle of een deel van de toekomstige vervaldagen zijn er structurele overschotten of tekorten. Deze verschillen stemmen overeen met de rentetarieven of wisselkoersen die een marktrisico vormen. Zij zorgen ook voor een onevenwicht tussen de toepassingen en de toekomstige middelen en creëren zo een liquiditeitsrisico.

De bedoeling van ALM is de risico's die verband houden met deze balansstructuur geheel of gedeeltelijk te dekken. Met uitzondering van de rente- en wisselkoersrisico's, die eigen zijn aan het metier 'financiële markten', vallen alle rente-, wisselkoers- en liquiditeitsrisico's van Dexia onder de verantwoordelijkheid van het ALM-comité.

Organisatie van de follow-up

De follow-up van de aan ALM gerelateerde risico's berust bij twee comités:

Het Comité ALM Dexia komt halfjaarlijks één keer samen om de globale samenhang van het ALM-beheer van de Groep te bespreken. Dit comité beslist eveneens over de methodologie en de afspraken inzake risicometing. Behoudens uitzonderingen is het niet betrokken bij de beheersbeslissingen, die tot de verantwoordelijk behoren van elke entiteit, rekening houdend met hun specifieke kenmerken inzake balansstructuur.

De ALM-comités van de entiteiten, die over het algemeen iedere maand samenkomen, werken binnen de grenzen die door de Groep zijn vastgelegd. De residuele risico's kunnen op basis van beslissingen

van het ALM-comité worden behouden en beheerd; deze beslissingen worden gekenmerkt door een beheershorizon op lange termijn.

Iedere maand volgen zij de evolutie van het risico en controleren zij de limieten die op basis van genormeerde indicatoren op het niveau van de Groep Dexia werden vastgelegd.

De belangrijkste indicator is gebaseerd op de gevoeligheid van de Net Present Value van de activa en passiva van het ALM-domein (NPV ALM) bij een gegeven variatie (100 basispunten) van de marktrente.

Verder wordt er ook rekening gehouden met het renterisico voor de inkomsten van het lopende jaar en het komende jaar en met de VaR; deze laatste wordt op dezelfde manier bepaald als voor de marktrisico's.

VI.4 Operationele risico's

Operationele risico's zijn risico's op verlies die voortvloeien uit procedures, personen of interne systemen die niet voldoen of in gebreke blijven, alsook uit externe gebeurtenissen (rampen, branden enz.). Operationele risico's omvatten de risico's die verband houden met de veiligheid van informatiesystemen, juridische risico's en risico's in verband met de reputatie.

Het systeem voor het beheer van de operationele risico's omvat drie niveaus:

- de correspondenten voor de operationele risico's, die in de diverse entiteiten en activiteiten van de Groep de verzameling van de gegevens en de zelfevaluatie van de risico's coördineren;
- de directie Risicobeheer, die de methodologische principes vastlegt, de tools selecteert en toeziet op de coherentie van het hele systeem;
- het Comité voor operationele risico's, dat zich op basis van de maandelijkse stuurtabels vergewist van het vlotte verloop van de werkzaamheden, en de keuzes van de directie van de Groep voorbereidt.

De follow-up van het comité voor operationele risico's wordt aangevuld door het strategisch comité (Operational Risk Policy Committee).

Bovendien maken de operationele risico's in het kader van het interne controlesysteem het voorwerp uit van een grondig en constant onderzoek, met name door de interne audit. Voor de zwakke punten worden actieplannen uitgewerkt, zodat ze kunnen worden bijgestuurd.

De beoordeling van de operationele risico's

In het kader van de opmerkingen die door het Bazelcomité werden gemaakt tijdens zijn werkzaamheden m.b.t. de hervorming van de solvabiliteitsratio, heeft het directiecomité in 2002 een "algemeen beleid voor het beheer van operationele risico's" goedgekeurd. De belangrijkste entiteiten van de Groep hebben een hoofd voor het operationeel risico aangesteld. Deze maakt deel uit van een netwerk van correspondenten die door iedere directie of entiteit werden aangesteld, en zij moeten ervoor zorgen dat de beheersprincipes ingang vinden in de onderneming.

De werkzaamheden hebben zich toegespitst op twee grote krachtlijnen:

Het vergaren, analyseren, registreren en behandelen van de incidenten

Het vergaren van informatie over de incidenten en de operationele verliezen begon in 2004 en tijdens het eerste kwartaal van 2005 werd een nieuwe informaticatool in gebruik genomen. Deze tool voldoet aan de hervormingen die werden voorgesteld door het Bazelcomité doordat hij de Groep in staat stelt een historiek van de verliezen op te maken. Het registreren en analyseren van de incidenten gebeurt

door de correspondenten voor het operationeel risico. Als de analyse van het incident leidt tot corrigerende acties, behoort de follow-up daarvan eveneens tot de bevoegdheid van deze correspondenten.

Het in kaart brengen van de risico's

Naast de inventarisering en de analyse van de gebeurtenissen uit het verleden, moeten de historische gegevens ook worden aangevuld met een analyse van de potentiële gebeurtenissen die een belangrijke impact zouden kunnen hebben op de Groep.

De groep Dexia beschikt over één enkele methodologie en over een gemeenschappelijke tool.

De risico's werden in de loop van 2005 voort in kaart gebracht.

De veiligheid van de informatiesystemen

Het gaat hierbij over de verschillende systemen die de informatie moeten beveiligen tegen iedere bedreiging waardoor het vertrouwelijk karakter, de integriteit en de beschikbaarheid van deze informatie in het gedrang zouden kunnen komen.

Het beleid van Dexia terzake is gebaseerd op een reeks van richtlijnen, een specifiek veiligheidsbeleid, operationele regels en procedures met betrekking tot essentiële thema's zoals de materiële veiligheid, de controle op de toegang tot de systemen, databases en toepassingen, de naleving van reglementaire en deontologische beperkingen of de continuïteit van de activiteiten.

Voor dit laatste punt werden binnen elke entiteit continuïteitsplannen uitgewerkt. In dit kader worden de gevolgen van een ramp voor de kantoren of de informatiesystemen, van het uitvallen van de beveiligingssystemen of van het wegvallen van een dienst voor ieder "metier" afzonderlijk geanalyseerd. Er worden preventieve controles gedaan om de risico's van een onderbreking van de activiteit tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

De coördinatie van de invoering van het informatieveiligheidsbeleid is in handen van het hoofd Veiligheid Informatiesystemen van de Groep. De implementatie van de normen en het beleid inzake IT-beveiliging wordt met name op de voet gevolgd door het hoofd van de informaticabeveiliging die is aangesteld op het niveau van de Groep.

Verzekering van de operationele risico's

Dexia NV beschikt sinds einde 2004 over een functie voor de strategische sturing van de dekking van de verzekeringen van de Groep, die eveneens belast is met de externe vertegenwoordiging van de Groep in dit domein. Dankzij deze functie, die valt onder de verantwoordelijkheid van de Chief Operations & Technology Officer, is het met name mogelijk te zorgen voor de coördinatie van de benaderingen van de diverse entiteiten en kan de centralisatie van de informatie op dit vlak worden bevorderd. Het coördinatiecomité voor de verzekeringen komt periodiek samen met de verzekeringsvertegenwoordigers van de entiteiten en het hoofd voor het operationeel risico voor de Groep.

VII. WIJZE VAN BEOORDELING VAN DE INTERNE CONTROLE

VII.1 Het directiecomité

Het directiecomité speelt een centrale rol in de beoordeling van de interne controle. Het beschikt over verschillende informatiebronnen die het in staat moeten stellen om zijn opdracht op dit vlak te vervullen.

De leden van het directiecomité zijn elk operationeel bevoegd voor een metier of een functie. Zij hebben bijgevolg een bijzonder goede kennis van de beperkingen en mogelijkheden van hun activiteitsdomein en kunnen de efficiëntie van de interne controle definiëren en beoordelen.

De gespecialiseerde comités die binnen Dexia NV werden opgericht, worden voorgezeten door ten minste één lid van het directiecomité, maar in het merendeel van de gevallen zijn de meeste van de leden lid van het directiecomité.

Het directiecomité heeft ook een systeem van delegatie en reporting in het leven geroepen dat de operationele directies verplicht om de basisindicatoren voor te stellen en te laten goedkeuren; daardoor kan het directiecomité onder meer een oordeel vellen over de kwaliteit en de goede werking van het intern controlesysteem.

De audit voor de Groep is eveneens een bevoorrechte bron van informatie voor het directiecomité. Alle auditverslagen gaan naar het directiecomité en worden er tijdens een vergadering besproken en toegelicht. Bovendien kan het directiecomité, wanneer het van oordeel is dat er zaken zijn die onmiddellijke aandacht vereisen, de interne audit vragen om opdrachten te vervullen die niet in het jaarlijks auditplan zijn opgenomen. Ten slotte baseert het directiecomité zich op de expertise van de interne audit voor de voorbereiding van het verslag over de interne controle. Dit verslag moet op vraag van de prudentiële overheid ten minste een keer per jaar worden opgemaakt en worden voorgelegd aan het auditcomité en vervolgens aan de raad van bestuur.

De commissarissen doen in het kader van de hen opgedragen controle van de rekeningen specifiek aanbevelingen met betrekking tot welbepaalde punten van de interne controle. De toezichhoudende overheid doet dat in het kader van haar inspecties. Het directiecomité werkt daarop een actieplan uit, dat ervoor moet zorgen dat de aanbevelingen zo snel mogelijk worden doorgevoerd.

VII.2 Het auditcomité

Conform de principes die zijn opgenomen in het auditcharter, heeft het auditcomité van de raad van bestuur van Dexia NV als opdracht de raad van bestuur bij te staan in zijn opdracht, met name toezicht te houden op de zaken en het beheer van de groep Dexia, dit in toepassing van de corporate-governanceprincipes van de onderneming.

Het auditcomité is enerzijds belast met het onderzoeken van de ontwerpen van jaar- en kwartaalrekeningen en de maatschappelijke en geconsolideerde rekeningen, met name de procedures voor het opstellen ervan en om zich te vergewissen van de relevantie en de bestendigheid van de toegepaste boekhoudmethodes en –principes. Anderzijds is het comité belast met het toezicht op de prestatie van het internecontrolesysteem van het directiecomité en in het bijzonder het systeem voor het beheer van de risico's waaraan de Groep in het kader van de uitoefening van haar activiteiten is blootgesteld.

Het auditcomité staat rechtstreeks in contact met de commissarissen, de auditor-generaal van de Groep en de chieft compliance officer. Het brengt tevens de gedelegeerd bestuurder van zijn contacten op de hoogte.

In het kader van zijn bevoegdheden moet het auditcomité:

- de financiële informatie en boekhoudkundige procedures analyseren, inzonderheid:

- van de werkzaamheden van de externe auditors kennisnemen en hun vaststellingen, commentaren en aanbevelingen bespreken door hen tijdens elke vergadering enkel in aanwezigheid van zijn leden aan het woord te laten;
 - eventueel aanvullende werkzaamheden voorstellen;
 - zich ervan vergewissen dat het onafhankelijkheidsbeleid van de commissarissen wordt nageleefd en advies verlenen met betrekking tot hun aanstelling;
- het bestaan en de uitvoering van de procedures ter controle en beheersing van krediet-, markt- en operationele risico's onderzoeken.
Daartoe neemt het auditcomité kennis van de conclusies van de interne auditopdrachten en vergewist het zich ervan dat de aanbevelingen effectief werden gevolgd.
 - eventueel aanvullende auditopdrachten voorstellen;
 - bij volmacht het auditcharter, het audituniversum, het auditplan en de middelen van de directies Interne Audit en Compliance goedkeuren.
 - geraadpleegd worden over de deontologische regels die in de Groep worden toegepast.

Het auditcomité komt minstens viermaal per jaar bijeen. Drie van deze vergaderingen vinden plaats vóór de raden van bestuur die zich buigen over de kwartaal- of jaarverslagen. Het comité kan bijeenkomen op verzoek van een van zijn leden of van de voorzitter van de raad van bestuur. Het rapporteert aan de raad van bestuur over zijn werkzaamheden en zijn bemerkingen.

VII.3 Voorbereiding van het verslag

Onderhavig verslag werd opgemaakt door de voorzitter van de raad van bestuur van Dexia NV.

Daartoe werd aan de directie van de interne audit van Dexia NV gevraagd om alle terzake doende informatie in te zamelen bij alle betrokken operationele afdelingen.

De voorgestelde analyses en omschrijvingen zijn eveneens gebaseerd op elementen die afkomstig zijn van:

- de gesprekken van de voorzitter van de raad van bestuur met de gedelegeerd bestuurder en de auditor-generaal van Dexia NV,
- de besprekingen in het directiecomité van Dexia NV,
- de controle op de werkzaamheden inzake corporate governance die in 2005 werden ondernomen door de raad van bestuur van Dexia,
- de opmerkingen en commentaren van het auditcomité die aan de raad van bestuur ter kennis werden gebracht,
- het nazicht van de auditverslagen van de audit Groep en van de afdelingen interne audit van de operationele entiteiten.

Pierre Richard
Voorzitter van de raad van bestuur van Dexia NV.